

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА XV БРОЈ 283.

25. ОКТОБАР 1985.

ЦИЈЕНА 10 ДИНАРА

ДВИЈЕ И ПО ДЕЦЕНИЈЕ ГРАДА-ХОТЕЛА СВЕТИ СТЕФАН

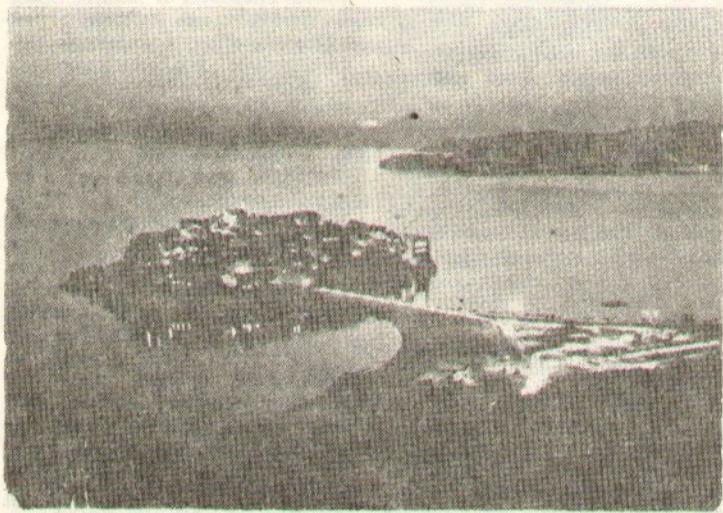
„ИЗМИСЛИЛИ“ ГА СЛИКАРИ

ПОЧЕТКОМ 15. ВИЈЕКА — каже легенда — одазваше се хиљаду наоружаних Паштровића позиву Которана да им помогну у борби против Турака. Удариле Турцима с леђа, Которани тада отворише градска врата те наста лута битка, која се завршила паштровско-которском побједом. Враћајући се из боја преко Мрчева поља, Паштровићи сазнаше да се у заливу Јаз усидрила турска флота. Поново кренуше у јуриш. Од боја гатог плијена који том приликом задобише саградише тврђаву у којој свако од два наест паштровских племена сагради по једну кућу. Тако је настао Свети Стефан, на хриди заштој дубоко у море. Година 1492. позната по

но издржao најезду савремених nomada који су га почели посећивати прије тачно четврт вијека.

ИДЕЈА

Чувени сликари Петар Лубарда и Мило Миљуновић који нису шtedjeli платна да би овјековjeчили љепоту Светог Стефана предложили су 1950. године Едварду Кардељу да се овај градић претвори у туристичко насеље — стоји записано у времешним књигама које прелиставамо у Светом Стефану. — Постоји трајући природу и специфичност овог најраскошнијег на сељу, Кардељ је дошао до убеђења да би се он адаптацијом могао претворити у модерно туристичко насеље.

најезди великог војводе босанског Стефана Вукчића, остале као година његовог писаног трага у историјским списима...

Временом се градић ширио, добијао нове зграде. Ту је засијадао чувени паштровски суд „Балкан“ и на тераси званој „Пијаци“ доносио одлуке од историјског значаја. Издржавао је град опсаде и нападе. Није једи-

Влада НР Црне Горе прихватила је овај предлог послије чега су отпочеле припреме за адаптацију. Рађено је тако да се потпуно сачува спољашња архитектура рибарског насеља, док је унутрашњост најmodерније опремљена. На челу екипе архитеката био је Бранко Бан. Они који су живјели на Светом Стефану добили су

ПРИЗНАЊА

ПРИГОДНОМ СВЕЧАНОШТУ 19. овог мјесеца прослављена је 25-годишњица постојања и рада града-хотела „Свети Стефан“ који као угоститељски објекат има светску репутацију. На свечаности је говорио директор ове организације Драган Миковић, а присутни су били најстарији чланови колектива и друге званице. Подијељене су плакете заслужним, и посебно признање дато је првом директору светостефанског угоститељства Настасију Поповићу и поклоном Душану Миковићу једном од најпознатијих кулинара света.

Свечаности је присуствовао предсједник Предсједништва ЦК СКЈ Видоје Жарковић.

Град-хотел „Свети Стефан“ је иначе у анкети познатог светског гласила „Лајф“ 1969. године уврштен међу десет најпознатијих хотела у свету. Године 1972. хотелу је уручен „Златна јабука“ — највеће признање које додељује Међународно удружење туристичких новинара и писаца најпознатијим хотелима у свету. Круну представља награда АВНОЈ-а светостефанским угоститељима 1980. за укупну туристичку понуду и, уопште, афирмацију југословенског туризма.

Д. Н.

су куће, у близини — одмах уз обалу.

А 13. јула 1960. године, на Дан устанка црногорског на рода, „светац“ је примио но ве житеље — туристе.

За двије и по деценије ради и постојања Свети Стефан се прочуо по цијелом свету. Природе и градитељи начинили су изузетан склад којем се годинама ди ве свјетски путници, писци, путописци, глумци, богати шеици, привредни магнати, уметници...

— Књигу утисака љубоморно чувамо и поносно показујемо гостима, кажу у „Светом Стефану“. — Најдражи потпис у њој је предсједника Тита који је овде радо и често одмарao. Слиједе имена оних који су имали прилике да живе у јединственом амбијенту града-хотела: Луис Кабрал, предсједник Гвијне Бисао, Јумџагин Цеденбал, предсједник НР Кореје, канцелар СР Њемачке Хелмут Шмит, предсједник КП Шпаније Долорес Ибарури, легендарна Ла Пасионартија, генерални секретар КП Француске Жорж Марше, енглеска принцеза Маргарета, престолонаследник Јапана Акихито, министри иностраних послова француске и СР Њемачке Жак Шабан Делмас и Ханс Дитрих Геншер, маршали Савјетског Савеза Тимошенко, Гречко, Кириљенко, Јакубовски, књижевници Андре Малро и Алберто Моравија, космонаути Јуриј Гагарин, грчки композитор Микис Теодоракис, чувени брачни и уметнички пар Софија Лорен и Карло Понти, глумци Моњика Вити, Марина Влади, Кирк Даглас и други, директор Међународне банке Роберт Макнамара, ненадмашни ас бијелих стаза Ингемар Стенмарк...

У овом угоститељском објекту »de luxe« категорије не може се десити да гост буде нездовољан. Свега и ма, кажу и птичјег млијека. За илустрацију једна истињита згода: једном од богатих гостију прије неколико година проштјело се да једе пуњене птице. Навео је име неких ријетких небеских становника, какви постоје код нас једино у Војводини. Конубар се дискретно удаљио уз обећање да ће тог да на птица бити сервирана. На бављач је хитно отишао на тиватски аеродром и још брже се вратио из Новог Сада. За вечеру је био сервиран специјалитет и гост је наравно папрено платио свој неф.

С. ГРЕГОВИЋ

СЈЕДНИЦА ПРЕДСЈЕДНИШТВА ОК ССРН

ЈЕЗЕРО - ЈЕДИННИ ИЗВОР

На проширеој сједници Предсједништва ОК ССРН изглажено је да се чим прије мора приступити обезбеђењу до вољних количина пијаће воде без које је даљи развој туризма, као основе живљења на овом простору, немогућ. Изградња регионалног водовода, у који би се вода доводила из Скадарског језера, остаје као једно рјешење да се тај горући проблем ријеши на најбољи начин. Средства за његову изградњу требала би да се добрији дијелом обезбиједе из Фонда за иеразвијена подручја. Наравно, главнију средстава требале би да обезбиједе општине и удружене рад као најинтересованији за трајно рјешење овог капиталног објекта.

Разматрано је и питање дугорочног развоја и унапређења физичке културе. Потреба за новим спортским теренима и салама осјећа се у Будви и Петровцу. Њих, прије свега, требају млади, а они би допринијели и продужењу туристичке сезоне. Но, показало се да нема пројеката да би се овом проблему могло и конкретно приступити. Зато као обавеза остаје да се што прије приступи његовој изради и потом обезбиједе средства.

Било је ријечи и о изградњи капела на гробљима у Будви, Светом Стефану и Петровцу. Договорено је да се и у овом правцу учини конкретан корак напријед.

Д. Н.

ПОМОЋ ЗА МЕКСИКО

У 9. сабирној акцији Црвеног крста прикупљено је до сада преко 600.000 динара. Радници Јадранског сајма дали су једнодневну зараду и 150.000 из Фонда заједничке потрошње за пострадале од земљотреса у Мексику. Оши-

тински комитет СК уплатио је 100.000 а Општинско вијеће синдиката 50.000 динара. Очекује се помоћ „Монтенегро-туриста“ као и других радних организација. Путем по вчаних бонова од грађана прикупљено је 300.000 динара.

СЛИЈЕДЕЋИ БРОЈ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“ ИЗАДИ 25. НОВЕМБРА, НА ПОВЕЋАНОМ БРОЈУ СТРАНА.

РЕДАКЦИЈА

ИЗ РАДА ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ОДБРАНЕ

ВЈЕЖБА НА МОРУ

ЗА ОДБРАНУ НАШЕГ ЈАДРАНА, осим Југословенске ратне морнарице, оспособљавају се и поморске јединице територијалне одбране. Оне расположују с мањим универзалним бродићима — чамцима на моторни погон. То су средства из пописа, што значи да су преко ноћи спремни да промијене своју намјену и умјесто на излет или рибарење, крену наоружани на неки борбени задатак.

На могућности наших поморских снага територијалне одбране, с обзиром на карактеристике наше обале озбиљно се рачуна и у том смислу се и организују поморске јединице ТО. Те јединице сачињавају:

- јединице за површинска дејства — наоружани бродови, чамци и глисери,
- јединице за подводна дејства и
- јединице за минска осматрања и јављања.

Ове јединице садејствују са снагама JPM и другим снагама општенародне одбране и друштвене самозаштите.

Њиховим оспособљавањем извршавање зајдата, што је и био основни циљ ове вишедневне вјежбе, коју је организовао Општински штаб територијалне одбране наше општине, доноси се стварању повољних услова за вођење оружане борбе уопште и за функционисање нашег социјалистичког самоуправног друштва у миру и у општенародном обрамбеном рату.

И у овој вјежби, као и у свим ранијим, поред војних обvezника, учествовао је један број омладинки и омладинаца — добровољаца.

Млади иначе, представљају значајан кадровски извор за попуну територијалне одбране, а сам чин добровољног укључивања значи да се ради о људима с развијеним родољубивим осећањима.

На крају треба рећи да су програм војно-стручног усавршавања припадника ових јединица извели старјешине из Републичког и Општинског штаба територијалне одбране и командири јединица, а програм идеолошко-политичког образовања представници и активисти наше друштвено-политичке заједнице, који су истовремено дали позитивну оцјену о организацији вјежбе и дисциплини.

Перо КНЕЖЕВИЋ

Приморске
новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник: Владислав Станишић. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро-рачуна: 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО Задар, графичке производе и услуге „Андреја Пајташић“ — Котор — Претплата: годишња 350 динар; за иностранство 10 долара. — Рукописи се не враћају.

ГОСТ РЕДАКЦИЈЕ: НАБУАКИ ОДА, ДИРЕКТОР ИНФОРМАТИВНОГ ЦЕНТРА УН У БЕОГРАДУ

ЗНАЧАЈНА УЛОГА НЕСВРСТАНИХ

КРАЈЕМ СЕПТЕМБРА предавач на Трибини МОЦ-а у Бечићима на тему „Уједињење нације и мир у свијету“ — био је Набуаки Ода, директор Информативног центра за уједињене нације у Београду. Искристили смо ову прилику и замолили га да за наш лист одговори на неколико питања, што је са задовољством прихватио.

* Господине Набуаки, да ли сте обавјештени о улоzi наше земље у организацији УН и како оцјењујете њен допринос?

— Да, упознат сам још прије свог постављања на положај директора Информативног центра Уједињених нација у Београду, а и по доласку у вашу земљу, о значајној улози Југославије. У сједишту УН — као и разни фактори у вашој земљи — Секретаријат иностраних послова, на пример, заузима јединствено место у активностима Уједињених нација. Као једна од водећих земаља и оснивач покрета несврстанисти, Југославија има посебан положај као једина европска држава у Групи 77 земаља у развоју. Што више, ваша земља је, такође, јединствена и у томе што као социјалистичка има добре односе са земљама такозваног Источног и Западног блока, а уз све то има јединствен систем самоуправног социјализма.

Овакав положај Југославије ствара широку основу за њену значајну улогу у Уједињеним нацијама, за давање иницијатива у разним областима за јачање Организације. Југословенска новинска агенција ТАНЈУГ спроводи заједничку иницијативу о оснивању Информативног центра новинских агенција несврстаних земаља, коме Одјељење Уједињених нација за јавно информисање директно доставља вијести и информације о активностима Организације у циљу брзог и тачног извештавања народа цијelog света.

Не само ја, већ и Уједињене нације, високо оцјењују до принос ваше земље.

* Уједињене нације се од оснивања боре за мир. Познато је да је од 1945. године до данас вођено више од 150 ратова. Неки од њих и сада трају. Објасните нам овај феномен.

— Ујверен сам да су Уједињене нације допријели да се спријечи избијање Трећег светског рата, тиме што су онемогућиле да се многи регионални сукоби прошире, путем мировних операција као и на друге начине, тихом дипломатијом генералног секретара, на примjer.

Но разлог што долази до таких сукоба и што они у великим размјерама још увијек постоје, по мом ујверењу је, дубоко укоријењена карактеристика људске врсте — тенденција човека да инсистира на ускум сопственим интересима и тврдоглаво одбијаје мирољубивих рјешења јер се то сматра кукавичким чином. Да би се ова људска особина превазишла по потреби је код свих народа уложити напор да се то постигне васпитањем. Јер, видите ни у животињском свијету нема појава да се врши међусобно уништавање врсте, осим у борби за опстанак.

Дакле, та карактеристика се задржала само код људи — убијање један другога из шовинистичких и других ниских побуда.

* Хирошима и Нагасаки и покрет за мир у Јапану?

Грађани Хирошиме и Нагасакија настављају и јачају своје напоре да упознају друге народе свијета са својим искуством да би допринијели на тај начин нуклеарном и спаштем разоружања и мира. Градоначелник Нагасакија, г. Хитоши Мотојима, изразио је своје снажно увјерење да ће он и грађани Нагасакија бити одлучни да ћијов град буде последњи који је у историји човјечанства претрио страхоте атомског бомбардовања. У сарадњи ова два града са Уједињеним нацијама, створена је, невладина организација Јапана, која је помогла припреми све обухватне изложбе на тему нуклеарног разоружања. Ова организација сноси трошкове превоза и постављања изложбе у разним мјестима широм свијета. Тако је, уз помоћ ове организације, изложба приказана ове године у Београду и Загребу. Постоје и други мировни покрети у Јапану. Поред тога многим људима, познато да се својим Уставом Јапан одриче рата и законски забрањује слање својих одбрамбених снага на таје територије, као и продаје оружја многим земаљама. Владином политиком, одређено је да потрошња за наоружање не смије да пређе 1% бруто националног производа.

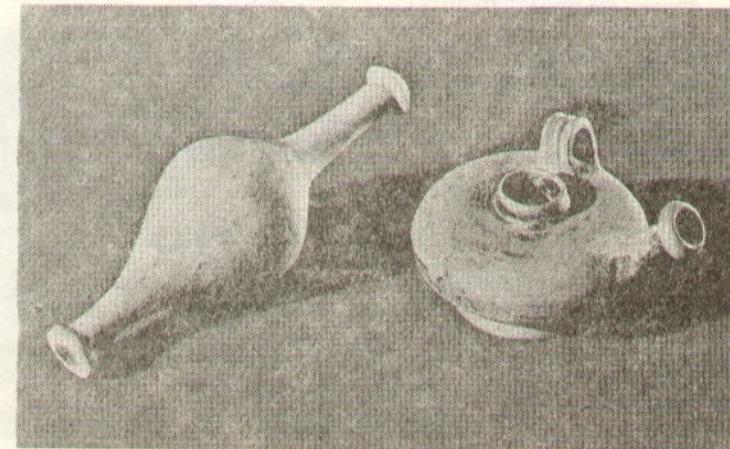
* Несврстани и Уједињене нације?

Године 1978. маршијал Тито је на XI конгресу Савеза комуниста рекао да „не постоји ниједан једини међународни проблем који не би могао да се решије преговорајем и споразумијевањем на бази принципа Уједињених нација...“ Ово гесло вашег Предсједника, да се придаје важност значају Уједињених нација, живи у покрету несврстаних земаља, па и у Јапану. Слање својих одбрамбених снага на таје територије, као и продаје оружја многим земаљама. Владином политиком, одређено је да потрошња за наоружање не смије да пређе 1% бруто националног производа.

— Ваше мишљење о „рату“ између Црне Горе и Јапана који још није завршен?

— Од експерата за међународно право чуо сам да, срећом или можда на жалост, ратно стање Црне Горе и Јапана је превазиђено с обзиром да су се обије земље у Првом светском рату бориле на истој страни. Ако „ратно“ стање још влада, ја се пријављујем као „ратни заточеник“ у Будву или неком другом мјесту у вашој Републици, да бих могао што дуже остати у овом вашем прелијепом мјесту. Што се тиче питања, која је страна „побиједила“, рекао бих — мушки починак. Он је у мојој земљи скоро „потушен“. Каково ли је стање овде?

Вл. Станишић

ОСВРТ

НЕДАВНО СУ ОПШТИНСКИ КОМИТЕТ СК а потом политичко-привредни актив општине анализирали друштвено-економске односе у овој средини. Најкраћи резиме рада тих скупова гласи: у нашој средини се већ подуже озбиљно и предано ради, што доноси и резултате. Повољну политичку климу, међутим, настоје да разбију неки нездадовољници дјелујући из старијих, добро познатих „кухинја”. Главно оружје у тој непоштеној борби коју воде у вријеме изборне и претконгресне активности су им дезинформације које пласирају на разне начине.

АНОНИМНИ „ДУШЕБРИЖНИЦИ”

А да изречене оцјене о све бољим резултатима у нашој општини стварно стоје, потврђују цифре које је на оба скупа изнисио предсједник Извршног одбора СО Раде Греговић. Будва коначно има потпуну евидентију о друштвеним добрима, тако да се зна да су до сада узурпирани непуна два хектара земљишта, махом пашњака. Врло атрактивне зоне уз саму обалу „резервисане” су за друштвене објекте. Тако је не давно чак 17 хектара на подручју од Јаза до Буљарице изузето од приватника да би их друštvo туристички валоризовало. Дивља градња, годинама рак-рана ове комуне, сасвим је обуздана. Томе је итекако допринијела ревизија генералног и израда детаљних урбанистичких планова за многа насеља, али и строга инспекцијска контрола. Током ове године донијето је 16 рјешења о рушењу бесправно подигнутих објеката од којих су већина извршена. Осујећен је бесправни промет земљишта — куће које кују приватници узима СИЗ становаша чиме је спријечено да се оне претварају у одмаралишта и тако постају пунктови за убирање ренте.

Запажени резултати су постигнути у пореској политици. Служба друштвених прихода је сасвим добро организована, кадровски ојачана па се порези овдје измирују брже и боље него у било којој другој општини Црне Горе. До сада је рецимо за прошлу годину наплаћено преко 80 одсто свих дугова. Само ове сезоне је од различитих туристичких такси убрано 76 милиона динара — четири пута више него лане. И привреда, која је углавном туристичка, чврсто стоји на својим ногама, нема ни једног губиташа, а ове године ће већина ООУР-а остварити знатну акумулацију.

Добра политичка клима која је послије доја ста бура и потреса створена довођењем младих људи на руководећа мјеста како у друштвено-политичким организацијама тако и у привредним, добром дијелом је условила овакав рад и резултате. И обратно — добри резултати дају подстрек за нова препнућа.

— И када добро иде, јављају се „душебрижници” који су били гласни и у вријеме док је Будва била у центру пажње наше јавности због многих деформација, каже Владо Дулетић, секретар Предсједништва ОКСК. — И тада су дје ловали и сада раде иза — бусије. Желе и сада подметањем и сплеткама да унесу пометњу. Изабрали су лош метод борбе — дезинформације шире преко анонимних писама која упућују на разне адресе. Све то чине са једним циљем — да омаловаже резултате и сакупе неке поене, рачунајући ваљда на нове афере.

Овакво иступање појединача оштро је осуђено на оба поменута скупа. То што охрабрује је одлучност садашњег руководства да се озбиљно супротстави таквом политичком роварењу. Јер за све иступе, независно од тога хоће ли се свидjeti некоме или не, су јавне говорнице. Оне су отворене свуда, од мјесне заједнице до различних форума, па тамо треба саопштавати жалбе.

С. ГРЕГОВИЋ

ИЗ РАДА ЦРВЕНОГ КРСТА

ВИШЕ АКЦИЈА

За Општинску организацију Црвеног крста и њено бројно чланство акција „Јединствени у одбрани и заштити 85” почела је још у марта одржавањем курсева прве помоћи, кућне његе, социјалног рада, службе тражења и евидентирањем добровољних давалаца крви.

У мају је одржано такмичење у којем је узело учешћа 15 екипа прве медицинске помоћи са 120 такмичара из категорија подмладка и омладине. У првој половини октобра изведена је 9. сајбира акција Црвеног крста која је саставни дио вјежбе „Јединствени у одбране и заштити 85” у којој је сакупљен новац и друга материјална добра потребна за помоћ у ванредним приликама.

— И ова, као и прошле акције, дала је добре резултате, каже Урош Радуновић. — Сакупљено је 550.000 динара у новцу док прилог у развој роби вриједе двоструко више. Акција је још у тој очекујемо добар одзив радних организација с обзиром да ће се помоћ усмјерити пострадалим од земљотреса у Мексику. До сада су велику активност испољиле Мјесна организација Црвеног крста из Петровца, Бечића и Будве I, а од радних колектива истакао бих ОУР „Палац” и ООУР „Бечићка плажа”, као и Општински комитет СК, Општинску конференцију ССРН и Општинско вијеће синдиката.

Завршне активности вјежбе „Јединствени у одбрани и заштити” на тему „Заштита и спасавање људства и материјалних добара”, показале су пуну мобилност и способност чланства Црвеног крста за извршавање свих заједничких акција из плана ОНО и ДСЗ. Преко 50 чланова сврстаних у више екипа (прва помоћ, социјални рад, кућна њега, служба тражења) практично су показали многим посматрачима како се ефикасно може дјеловати у свим ванредним приликама. Непропонованој доје овој акцији дали су добровољни да вносију крви. Чак 25 грађана дало је крв а најбројнији су били радници „Словенске плаже” и „Бечићке плаже”. Предњачили су вишеструки даваоци али је било и оних који су први пут дали крв. Међу једнакима спак треба истaćи ветерана по годинама и вишеструког даваоца Марка С. Куљачу. Иако је давао крв преко 20 пута и недавно се јавио сам, молећи да још једном даде крв, дајући течност како би се спасао нечији угрожени живот.

Списак добровољних давалаца крви објавићемо у наредном броју.

НА ВРХУ ПЕРА

НИЈЕСУ СВИ ЈЕДНАКИ

ОВОГ ЈЕТА у дневној штампи било је доста критике на рачун Будванија и њиховог односа према гостима, што је и лист „Рад” у броју од 11. октобра, у хумористичкој рубрици „П. С.” коју уређује С. Обрадовић, прешио. Наиме, у овој рубрици под насловом „Династија”

частници овим представницима јавне ријечи, који су сазнали за овај вид „привреде-вијавања” а нијесу имали храброст да кажу који су то Будвани или Приморци. Јер, сви Будвани нијесу једнаки, и са једним таквим „проницливцем” се не могу сви поистовећивати.

Ја не знам тог „проницливог” Будванина, али знам много оних чије су дневне собе у вријеме приказивања „Династије” или преноса че-ког спорктског догађаја, биле претворене у бесплатне ТВ доворане, у којима су, уз то, гости обавезно чајавани кафом или неким другим напитком. Увјерен сам да је ово и карактеристика правих Будвани и правих Приморaca.

В. СТАНИШИЋ

АПЕЛ КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА

ТРАЖЕ СЕ ЕКСПОНАТИ

Наша општина из године у годину иде крупним туристичким корацима. Све се више развија као снажна туристичка регија. Носи епитет „краљице туризма” на Јадрану. Да би успјешно пратили туристички ход у нашој општини, потребно је отварати и основне, фундаменталне институције културе, које ће пратити туристички развитак. То су прије свега, музеји и галерије.

Имамо експонате за будући Археолошки музеј у Старом граду и обезбијеђену зграду. Модерна галерија има дугогодишњу добру излагачку концепцију. И, она се враћа у Стари град у ранију зграду. Жеља нам је да добијемо и Етнографски музеј, али ћемо је потребна ваша помоћ. Грађана. Наиме, у вашим старим кућама, било у Старом граду, Паштровићима, Малинама, Поборима, Брајићима или Грбљу имали сте старе предмете покућства, ношњу и друго што чини нашу народну културу. У том смислу Културни центар и РО „Стари град” ће откупљивати предмете који би били изложени у будућем Етнографском музеју нашег краја, за који је, такође, обезбијеђена зграда у Старом граду.

Предмети који би долазили у обзор за откуп су: старе шкриње, колијевке, столоваче, троношице, преслице, гусле, затим разно посуђе, дрвено, земљано и бакарно, народна ношња (женски хаљетци, као што су корет, сукње, дјевојачка капа, марама, вео, црвена јакета, свилене кошуље са ошвицама), мушки народни ношњи (црвена душанка, свијетло-зелени гуњ, црвени цамадан, гаће потурџије, доколењице, опанци опутари, капа), разни појасеви, као што су ћемери које су носиле жене, оружје (пиштоли, цефердари, јатагани, ножеви, фишклије које су израђиване од сребра или неког другог материјала, токе). Разне врсте вуненог и текстилног покућства, као што су ћилими, покривачи за колијевке, пешкири, иконе, разне слике из старијег времена, чипкане ствари, кандила, свиловези и слично.

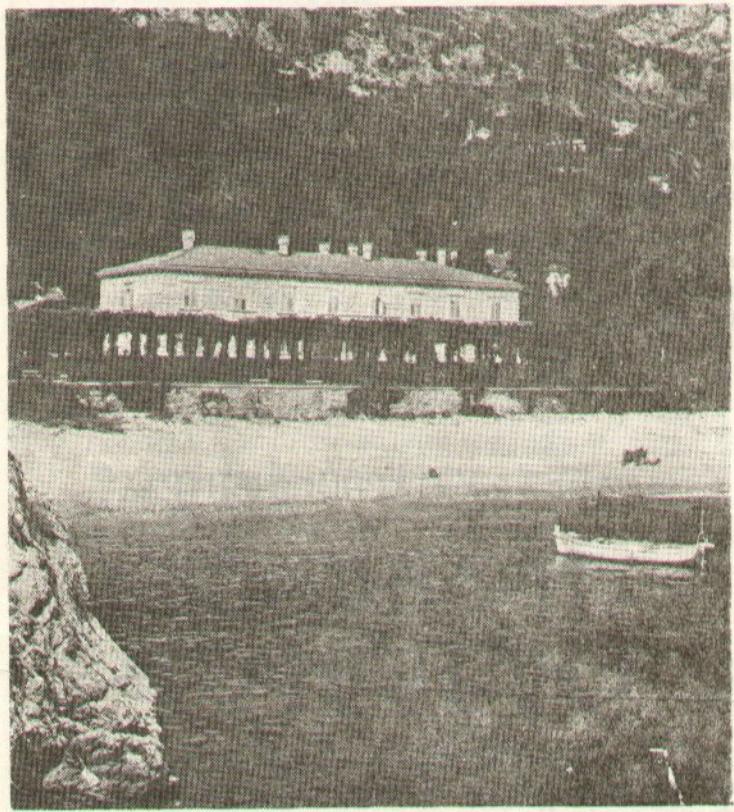
ДРУГИ О НАМА

ОБАЛА ЗА СВАЧИЈИ УКУС

АУСТРИЈСКА НОВИНАРКА ИНГЕ САНТЕР
О НАШОЈ ОБАЛИ

Међу бројним иностраним новинарима који су овог је-
та посетили нашу ривијеру, била је и позната аустријска новинарка др Инге Сантнер, која је по повратку у Беч написала врло оширену ре-
портаџу о Црногорском При-
морју под насловом „ЈЕДАН СВИЈЕТ, У КОМЕ СУ ПО-

СЛЕДЊИ ПРВИ“. Репортажују-
је из листа „Weltwoche“, који излази у Цириху, превео Вукашин Ђулафић, туристички радник „Монтенегротуриста“. Иначе новинарка Инге Сантнер пише за читаво ње-
мачко говорно подручје: Швајцарску, Западну Њемачку и Аустрију. У овом броју до-

ТРАГОМ НАШИХ ПЕЧАЛБАРА

НАШ ЧИТАЈАЦ ЖАРКО ЖИВКОВИЋ посјетио је овог јета Итамбул и тамо упознао Мила Балића родом из Светог Стефана, иначе великог познаваца живота и рада наших печалбара у овом, некада, обећаном граду. Користећи сусрет са својим земљаком, Живковић је забиљежио његова сјећања и своје биљешке уступио нашој Редакцији. Казивања Мила Балића завршавамо причом о животу и раду још неколицине паштровских печалбара и борби за очување националног идентитета у туђини.

— Лука Анђус је имао три сина — Стефана, Косту и Крста. Коста и Крсто су били школовани и млади напустили Итамбул, а Стефан је наставио очев посао — ис-
товар брачна које је у великом количинама стизало из САД. Имао је сина Ивана, који и данас живи у Итамбулу, док Коста није имао дјеце. Крстов син Радослав је професор универзитета у Београду и члан је САНУ и ЦАНУ, уз то да нагласио — добитник Новембарске награде ослобођења Будве. Син Шпира Анђуса — Апо-
стол, запослен је као про-
куриста једне њемачке бан-
ке у Итамбулу, а други син је љекар у САД.

Од братства Балића, Илија је радио као чауш (форман) код Јока Давидовића, а његов јединак Андрија је био чиновник код аустријског Lloyd-a. Касније је и он прешао као главни књиговођа у фирмама Дабковића.

Видо Балић је имао чет-
воро дјеце — двије кћерке и два сина. Јела је била уда-
та за Стева Павловића у Мексику, а Милица за Вука Замбелића, чиновника конзу-

лата Југославије у Итамбу-
лу. Син Томо, дипломирани инжењер је умро у младим годинама, а Мило живи у Итамбулу.

Мило Видов је почeo да ради у Lloyd Triestino, касније прелази у фирму Дабковића, а од 1940. до 1970. године је имао властити фирму за међународни тран-
спорт.

У Цариграду су са својим породицама живјели још и други паштровићи: Мило Ра-
фаиловић, Нико Ђурашевић, Виде Павловић, Крсто Зено-
вић, Јосип Переzić, Крсто Илијин Митровић, Божко Ку-
љача, Ђуро и Андрија Ме-
дин, Ђуро и Марко Вуче-
тић, Јово, Раде, Миро и Ни-
кола Грговић, затим, Иво Срзентић, Томо Анђус, Лука Аандровић, Лука Склендер са сином Јовом, Марко Медиго-
вић, чији један син сада живи у Грчкој а други у Њемачкој... Да Паштровиће ко-
ји су у Цариграду живјели као самци и не набрајамо. Било их је много. Неки су стапали живјели у Цариграду, други су долазили ујесен а на пролеће се враћали са ушteђевином дома, док су

носимо краће изводе из њене репортаже.

Пошто је дала краћи културно-историјски преглед Црне Горе и извијеша своје утиске из наше старе вишевјековне престонице — Цетиња — госпођа Сантнер се осврнула на црногорску ривијеру од Херцег Новог до Улциња:

„...Ова 277 километара дуга обала је од стране експоната свјетске туристичке организације проглашена најљепшом, а од стране истрајивача Жако Кустоа, најчи-
тијом обалом Средоземља. Свачији укус, што се тиче ку-
пења у мору и плажа, може бити задовољен. Велику паж-
њу привлаче плесковите пла-
же, богате разнобојним пијес-
ком, које су добром дијелом још увијек нетакнути и на којима још ништа није гра-
бено.

Наша генерација нема доволно времена да те пусте плаже искористи, да их воло-
ризује — каже Ратко Вукчи-
вић, генерални директор „Мо-
нтенегротуриста“. За сада Црна Гора располаже са 142.000 туристичких кревета у свим видовима смјештја...

Заосталост се исплати у вријеме туристичког бума, када ће даље аустријска новинарка, ништа није без разми-
шљања избетонирано, пејзаж је остао нетакнут, очуван...

— Најскупљи хотел у Црној Гори се зове „Милочер“ и био је, између два свјетска рата, љетња резиденција ју-
гословенске краљице. Испод 130 швајцарских франака по сеоби за дан се ништа не може добити, али нико не жали на цијену. Јер, оно што се човјеку највише у „Милочеру“, другом мјесту не може

бити ни за приближну цијену.

За становништво земљотрес је представљао катастрофу или за туристичку привреду велики изазов — једним

јединим потезом збрисао је старе туристичко-угоститељске објекте. Требало је гради-
ти нове. У првој фази изгради-
вани су објекти за смјештај становништва. Друга фаза из градње била је усмјерена на обнову и изградњу туристич-

ко угоститељских капацитета. Нови хотели који су изграђени уз помоћ читаје југо-
венске заједнице, као што су „Авале“ у Будви, „Палас“ у Петровцу и многи други, да леко су модернији, функционалнији и атрактивнији него њихови претходници.

Трећа фаза изградње, која је сада у пуном замаху, представља обнову и ревитализацију старијих градова — Будве, Котора и Улциња. То реновирање не трајати вјероватно и неколико година. Страхи који тиња од нових потреса тла Црногорци ублажију је дном експертизом јапанских стручњака у којој се тврди да сљедећа катастрофа може наступити тек након 300 година. Ето, то су отприлике ути-
си новинарке Сантнер у ре-
портаџи са наше ривијере, коју је богато илустровала фотографијама природних пејзажа и туристичких објеката.

ЉЕТО ЈЕ ПРОШЛО

ЕТО, ИСПРАТИСМО још једно љето, које је, како ка-
ју статистичари, превазиши-
ло сва наша очекивања у по-
гледу посјете туристу.

Шта је то, што је привукло ове године толики број туриста на наше плаже? Је-
дни кажу, ниске цијене ту-
ристичких услуга док други пак
тврде, да је важан фактор био то што се гост осје-
ха слободним. Било како би-
ло, добро смо прошли. Једи-
но да нас сада, по старом о-
бичају не ухвати зимски сан.

Треба већ прионути на по-
сао и почети с припремама за следеће љето како би сезо-
ну дочекали спремнији и бо-
равак гостију учинили још пријатнијим.

З. М.

ЖИВОТ ПАШТРОВИЋА У ЦАРИГРАДУ

многи, уштедјевши путне трошкове, одлазили за Америку.

Многи Паштровићи су по-
четком првог свјетског рата 1914. године дошли у до-
мину, а након рата поново се враћали у нади да настапе

стари посао. Међутим, прилике су се знатно измениле. Ипак се могло наћи посла до 1926. године, када је донешен тзв. закон Каботаже, којим је забрањено ста-
рим држављанима обављање

било каквих поморских по-
слова. Тада је већица Паш-
тровића напустила Итамбул и вратила се кућама.

Као што смо већ казали, Паштровићи су насељавали дио града који се зове Галата. Ту су увијек били на окупу, дружили се, посјењивали, спавали славе и одржавали обичаје као у старом крају. Неколико имућнијих имали су своје пала-
те а већина скромне стано-
ве. Самци су се удруживали (по два, три и више њих), закупљивали по једну собу како би више уштедјевали.

До другог свјетског рата у Цариграду је постојала Српска основна школа, коју су похађала и дјеца из наших крајева. До 1914. године по-
стојала је аустријска школа,

коју је такође похађао ве-
лики број наше дјеце. Поред њемачког, учио се француски, енглески, италијански језик. У овој школи се, та-
кође учио и српскохрватски језик и вјeronauka. Вјеронаука уку је 1913. године предавао професор Владимира Греговић, а послије њега професор Васко Ко-
вачевић из Грбља. Професор Ва-

ко је био ожењен са Јуби-
лом Суђић из Петроваца. Ње-
гов син, Предраг Ковачевић, професор, написао је, поред осталог, монографију о Паш-
тровићима и о поморству у Вокија Которској.

Недјељом и празницима Паштровићи су ишли у цркву Св. Николе, која се на-
лази у Галати. У њој су обављана вјенчања и крштења. На Савиндан у Српској основној школи одржаване су школске свечаности, којима су присуствовали посланици Србије и Црне Горе, њихове породице и виђенији људи из свих југословенских крајева који су тамо живјели. Домаћин на овим свечаностима најчешће је био Марко Живковић, као дугогодишњи предсједник Клуба Југословена у Истамбулу.

У то доба у Галати се човјек је осјећао као да је усрд-
јан Паштровића. Чуле су се гу-
сле, тэмбурице, пјесме, пуч-
тало се из пишишта, игра-
ла кола као на неком паш-
тровском гумну. Треба зна-
ти да је у Турској тада сло-
бода наших држављана била неограничена јер је вла-
дао тзв. режим капитулације, по коме су државе поб-
једнице стекле право да њи-
хови поданици не подлежу турским законима, већ кон-
зултатима односних држава.

Иначе, Паштровићи су у Цариграду живјели, углав-
ном у слози. Владали су до-
брим међусобним односима и уза-
јамно помагање. Али дола-
зило је и до индивидуалних неспоразума, сваја па и у-

бистава. Но, ниједан Паш-
тровић није одговарао пред турским судом. Довољно је било да се склони у аустријском конзулату — ови би га експедовали бродом до Троста, где би му судио аустријски суд.

Некада су у Галати посто-
јале двије народне гостио-
нице — једну је држала Бош-
ко Кульчић а другу неки До-
бриша из Грбља. У њима су се служили национални спе-
цијалисти са прштом, ко-
басицом, сланином и сиром,
што се добављало из наших крајева. Постојала је и го-
стионица „Јагодина“ у којој су се свако вече, уз гусле и тэмбурице, ориле наше пје-
сме.

У Галати је радила и кро-
јачка радња, која је изра-
ђивала искључиво народну но-
шњу. Овај кројач је изра-
ђивао црногорску народну но-
шњу и за друге Црногорце, који су са кубурома и ја-
таганима у појасу, били до-
стојанствени кавази и стражари, скоро пред свим амба-
садама и посланствима у Истамбулу, а у које се, због њиховог поштења и храбро сти, имало неограничено повјерење.

И на крају да кажемо да су живот и зарада Паштровића у Цариграду имали вид ног одраза на побољшање животног стандарда у старом крају. Саграђене су мно-
ге породице са стекле могућ-
ност да школују своју дјецу на више школе.

Припремио:
В. СТАНИШИЋ

Петровац у доба „Црвене комуне“

ЈУБИЛЕЈИ

Црвена застава слободе

* ОВЕ ЈЕСЕНИ НАВРШИЛО СЕ 65 ГОДИНА
ОД ФОРМИРАЊА ПРВЕ КОМУНИСТИЧКЕ
ОПШТИНЕ НА ЈАДРАНУ

Недавно се навршило шест и по деценија од како се у Петровцу завијорила црвена застава прве комунистичке општине на нашем Јадрану. Било је то 18. септембра 1920. године. Комунари су били на власти све до 21. јула 1921. године, када је њихов рад насиљно прекинула ненародна власт.

Ове јесени још једном се евоцирају успомене на вријеме када је овај, данас познати туристички градић, био комунистичка оаза у оквиру ненародног режима бивше Југославије.

На простору од Куфина до Бабина вира, где је мало обрадиве земље и где се између мора и краја тешко жијевљо, Паштровићи су вјеко вима водили оточену борбу за опстанак. Што са разним непријатељима, што са посном земљом. Крајем прошлог и почетком овог вијека трагали су као печалбари за тек настањеним пространствима — насељавали Калифорнију, Неваду, Канаду, да леку Аустралију...

— Тамо у туђем свијету није престајала брига о родном крају, прича нам је Стево Андрејић, један од комунара прве црвене општине који је живио пуних 90 година. — Паштровићи су имали велики број добровољаца који су прешли албанску голоту, Кајмакчалан и Бакарно гувно. Наде да ће у ослобођеној земљи, за коју нису жалили животе, бити боље нису се обистиниле. Оне који су се вратили у Петровац дочекали су наоружани жандарми, црне мајраме, сиромаштво и незбринута ратна сирочад.

„Наша општина“ — стоји у представци коју су Петровчани упутили Поглаварству у Котору — „броји 1.450 душа, дала је српској војди 70 добровољаца, бораца прве врсте, који број није дала сраз мјерно ни једна општина у бившој аустро-угарској монархији“. Додају затим да је њихова општина „одвајкада на напишану злогласне полиције и војничког бијеса прино-жуте монархије, па траже да се све слуге окупатора изведу пред народни суд“.

Одговор није стигао. Умје стога у Петровцу су дошли жандарми.

У октобру 1919. године на предно орјентисани Петровчани формирају организацију Комунистичке партије Југославије која је имала 17 чланова. Секретар је био Митар Суђић. Утврђени су и задаци: „Узети дефинитивно општину у своје руке, војдити живу антимилитаристичку пропаганду, осујетити на територији општине било коју власт осим народне...“

— Комунисти су тада имали велику подршку народа, прича Нико Павловић, који је дуго трагао за документима из тог времена. — На изборима 22. августа 1920. године добили су већину и Покрајинска влада за Далматију потврдила је 18. септембра општинску управу у коју су ушли: Саво Вуковић (предсједник), Марко Греговић, Крсто Медитовић, Нико Грековић, Саво Медин, Стево Андровић, Иво Вуковић, Митар Тодорић, Пере Петровић, Раде Шољага, Саво Димитровић, Филип Грековић, Нико Медитовић, Крсто Срзентић, Крсто Вуковић, Мило Зеновић, Крсто Томић, Симо Переzić, Илија Павловић Шпиро Ђедовић, Нико Ђедовић и Митар Радовић.

Један од комунара који је недавно умро (више нема живих) Крсто Н. Медитовић нам је својевремено прича да су комунари били активни и револуционарно расподељење је овде попримало све организованости карактер. У Петровцу и околна села често је навраћао Јован Томашевић. Он је тада разговарао са Митром и Ивом Суђићем, Савом Вуковићем, Павлом Срзентићем и Марком Грековићем, упућивао их у тајне социјализма и комунизма.

На све могуће начине по лиција је настојала да угуши револуционарну свијест народа, да спријечи комунистичко расположење. Жандарми и финанси су слати у Петровац као појачање. На прављени су и спискови сумњивих, подвучена имена комуниста.

— Скоро годину дана смо одбијали најтаје полиције и њених доушника, забиљежили смо ријечи Стева Андрејића. — Негативно смо одговарали на све њихове захтјеве, а не ријетко смо се оглушивали о њихова наређења. Одлучено је да земља припадне онима који је обрађују и да се укине порез тамо где смо ми били на власти. Све функције су биле бесплатне.

Све до јула 1921. када је у Делицијама убијен творац Сбзане, злогласни Милорад Драшковић, трајао је живот комуне. Тада је смјењена управа „Црвене општине“ а неки чланови ухапшени. Марко Грековић, један од најактивнијих оптужен је да је одржавао везу са Алијом Алијагићем, а Павле Срзентић за притримање атентата на краља Александра.

Био је то крај црвене комуне, али само формални. Комунисти су наставили рад у илегали уз чврста убеђења да ће доћи тренутак када ће слободоумни и измучени народ имати обрачун са властодржцима и гуликојама. Оно што је тињало, буњило је када је дошао други свјетски рат. Паштровићи су масовно стали на страну народнослободилачког покрета, борећи се за циљеве комунара. По разним ратиштима широм земље потпуно је 15. редољуба међу којима и два народна хероја — Вукица Митровић-Шуња и Нико Анђус.

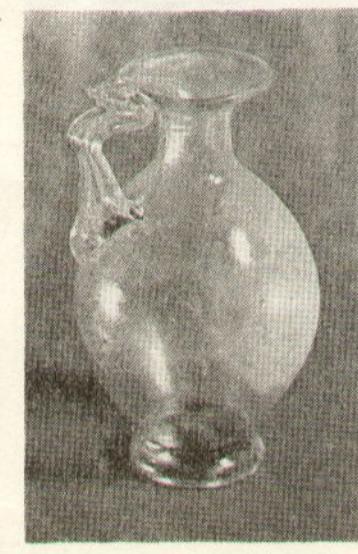
С. Г.

ТУРИЗАМ

ДЕВИЗНИ ПРИХОД 80 МИЛИОНА ДОЛАРА

МАДА СТАТИСТИЧАРИ још увијек нијесу обрадили податак, што значи да нема ни прецизне цифре о посјетијама и ноћењу која су они остварили у току овогодишње сезоне, рачуна се да је нашу републику за девет мјесеци посетило око 1,5 милиона гостију. То представља знатно бољу посјету од one лани. Највише посјетилаца је било током јула и августа — око 800.000. Будванска ривијера је била на мети туриста. Странаца је било за око 30 процената више него лане.

Још нијесу урађени ни финансијски биланси или добри познаваоци туристичких пријатеља на нашем подручју кажу да ће Црна Гора ове године инкасирати 80.000 милиона долара од туризма, што је за 20 милиона више него лани.

МАСЛИНАРСТВО

ЗА ПРЕРАДУ - 600 ТОНА

МАСЛИНЕ СУ ПОД СВОЈЕ круше ове јесени окупиле своје власнике. На Будванској ривијери, а тако је и у другим дјеловима Црногорског приморја оне истина, нијесу родиле као претпоставе године када су се гране савијале од плода, али — биће уља. У барској фабрици „Приморка“, где се прерадују маслине, очекују ове године принос од око 600 тоне плода. То је Мадеја него претпоставе године,

када је род био боли. Но и маслињаци у нашој општини, а и у сусједним, су запуштени па је извесно да ни ове године неће бити убраана ни трећина плода, а и пожари су однijели неколико хиљада стабала што, такође, умањује принос.

У „Приморки“ истичу да је квалитет плода веома до бар јер су на вријеме вршења на запрашивања из ваздуха што је омогућило маслино ву мушину у „раду“.

ИЗ „МОНТЕНЕГРОТУРИСТА“

КАМПОВИ НЕ ЗАДОВОЉАВАЈУ

На студијском воркшопу (врста изложбе), одржаном крајем септембра у Трогиру, две дана била су посвећена кампинг туризаму. Разматрана су, између осталих, и слједећа питања из ове дјелатности: *Мјесто Југославије у европској кампинг конкуренцији, Структура гостију који путују и бораве у југословенским камповима, Како се бринути о кампинг госту, Мјесто кампинга туризма у Југославији, Класификација наших кампова.*

У анализа за употребљавање узимање су Италија, Шпанија, Грчка и Југославија. По броју кампа јединица наша земља налази се на првом мјесту, али када се разматра њихов квалитет онда се налазимо на зачељу. По својој логицијности, југословенски кампови заслужују врло високу оцјену, али по техничкој опремљености пружају изразито шаролик преглед: од кампова који су опремљени најсавременијим објектима инфраструктуре, до оних који не задовољавају ни најелементарније потребе. Могло би се закључити да данашњи кампери захтијевају високо развијену инфраструктуру која може да задовољи све веће потребе комфорног живота у природи.

Једно од врло битних питања било је колико су законски прописи о категоризацији кампова у Југославији усаглашени са захтјевима савременог кампера. Тolerантност ових законских норми омогућила је да се користе најминималнији услови за добијање дозвола за рад одређеног објекта, а онда је такав објекат понудио своје капацитете домаћем и иностранијем госту.

Приликом обиласка кампова у околини Трогира и Сплита наши представници — Лидија Медитовић и Велика Радоман — били су врло пријатично изненађени. Довољан је подatak да се ни један аутокamp „Монтенегротуриста“ не налази у класификацији аутокампова који задовољавају европске критерије (у Југославији, у категорији добро опремљених, налази се осам аутокампова, а задовољавају услове свега 17). За већину аутокампова „Монтенегротуриста“ може се рећи да не посједују ни минималне техничке услове за пружање услуга гостима. Зато би требало анализирати постојеће стање наших кампова и на основу тога предложити рјешења у циљу њихове што боље опремљености за наредне туристичке сезоне.

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

ОДРЖАНИ СУСРЕТИ ЛОГОРАША У БАРУ

У БАРУ СУ СРЕДИНOM мјесеца одржани Шести сусрети бивших политичких затвореника, интернираца и депортација Југославије. Доста ријечи било је о бујању разних национализама у последње вријеме у нашој земљи који се манифестишу кроз појачано дјеловање иреденте, покушаје да се рехабилитује четнички покрет, вршење мусиманских свештеника по Санџаку, клерикално-националистичке иступе. Истичу да је овај дио борачког чланства посебно осјетљив на кривотворење историјских истине, борци логораши су са скупа у Бару поручили: нећemo дозволити ни једном непријатељу, било да дјелује споља или изнутра, било које идеологије и циља, да руши оно што смо у рату створили и на чему је подигнута данашња Југославија — братство и јединство.

„ЊЕГОШ“ — ГОСТ ИСЕЉЕНИКА

Културно-умјетничко друштво „Његош“ из Петиња гост је наше исељеника који живе и раде у Канади и Сједињеним Америчким Државама. Чланови друштва су отпутовали на двадесетдневну турнеју коју је организовала Матица исељеника Црне Горе. Петињани ће наш фолклор изводити у Торонту, Монреалу, Детроиту, Чикагу и другим градовима ових земаља у којима живе наши људи.

НОВИ „ФОРД“ КРАЈЕМ ГОДИНЕ

Нови хотел „Форд“ биће завршен до краја године. Послије много кашњења која су услиједила након што је извођач радова, београдски „Немар“ напустио градилиште, послове је преузeo „Конграп“, такође из Београда, и они се одвијају жељеним темпом. Овај објекат који има 286 кревета, и чија изградња ће стјати преко милијарду динара примиће прве госте у пролеће наредне године.

Котор је већ седам љета без хотела, јер је у априлском земљотресу 1979. године порушен једини објекат те врste у граду који је носио исто име.

Припремио: С. Г.

ОБНОВА СТАРЕ БУДВЕ

СУКОБИ ИНТЕРЕСА И...

■ РАДОВИ НА ОБНОВИ СТАРЕ БУДВЕ, КОЈИ СУ СЕ УПРАВО ЗАХУКТАЛИ ГОВОРЕ ДА ЂЕ ОВОМ ДРАГУЉУ, УСКОРО, У ЦЈЕЛОСТИ ВРАТИТИ ЊЕГОВ ПРЕПОЗНАТЉИВИ ЛИК И ШАРМ ■ НЕПОЗНАНИЦА У ОВОМ СЛОЖЕНОМ И ОДГОВОРНОМ ПОСЛУ ЈОШ ИМА

Кранови дизалица који ових дана „шетају“ изнад крова старе Будве најупечатљивије говоре да се приступило једном сложеном и одговорном послу — обнови овог јединственог урбаног језгра на чијем је тлу прва организована људска насеобина настала равно прије двије хиљаде и шест стотина година. Рушивачка стихија живот је у њој зауставила прије шест и по година и овај драгуљ међу старим насељима на Јадрану сво то вријеме био је без живота.

Неимари „Интеграла“ из Суботице којима је повјерење на обнова 187 објекта унутар градских зидина — до сада су успјешно завршили по вјерене им радове на инфраструктури — дизалицама и машинама управо су „пробудили“ успавану „љепотицу јуѓа“ у намјери да јој поврате некадашњи сјај и шарм.

Клип у точкове око обнове овог културно-историјског споменика, који је до сада, имао велики значај у развоју туризма — а убудуће би требало да има још већи — постало су приземља у зградама унутар градских зидина. Ур

банистичким планом она су, како је већ раније договорено, предвиђена за разноврсне садржаје који треба да по службе за проширење и оплетењивање туристичке понуде Будве као метрополе црногорског туризма. Стручњаци за планирање и развој туризма су на то још поодавно ставили своје потписе.

Дискусија и реаговања се, с тим у вези, у последње време напросто распирају. Јер власници зграда не желе да се одрекну приземља које су раније издавали као локале или их користили у друге сврхе. Тражи се да већ донијета и усвојена одлука, с тим у вези, измијени и да се у разрешавању тог „Гордијевог чвора“ крене испочетка. Та кав захтјев подразумијева и ревизију већ усвојеног урбанистичког плана старе Будве.

Кост у грлу посебно је постало то што се „Монтенегро турист“ појавио са захтјевом да се свих 124 локала у приземљима зграда експопријишту за потребе овог туристичког заједништва. Намјера је да се преко њих прошири и још више оплемени туристичка понуда у Будви као цен

тур туризма на Црногорском приморју. Власници зграда су с друге стране, имали на мјеру да приземља приведу другим намјерама; многи су рачунали да ће им она омоћути да лакше поднесу трагадије стамбених просторија у зградама.

Клупко се, тако, око приземља изненадно заплело да ће бити потребно поприлично времена да се размотра. Јер, сматра се, чак, да је од лука о експопријацији приземља неуставна. Расправа о овом питању, како се чини, тек предстоји.

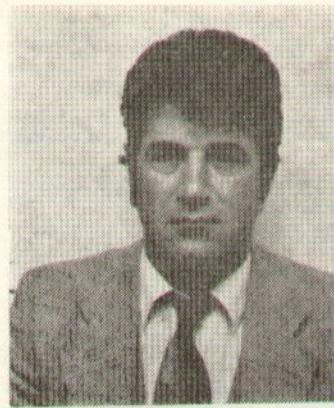
О овом питању недавно је расправљало и Предсједништво СР Црне Горе. У службеној забиљешци са тог скупа јасно је речено да је оно у надлежности друштвено политичке заједнице Будве и остављено је да га одговорни органи и фактори у општини најбоље могући на чин ријеше. И Предсједништво је мишљења да би локални требали да се на коришћење понуде друштвеном сектору.

Ситуација ће у вези, са свим тим, ускоро морати да постане јасна. Јер, сукоби интереса и нејасноћа не би смјели да успоре обнову стварајуца Будве, на чији се почетак, иначе, чекало више него што је требало.

Д. Новаковић

Стара Будва

Милан Никчевић

НАШИ СУГРАЂАНИ МЈЕСТО У ЕНЦИКЛОПЕДИЈИ

ИМЕ УГОСТИТЕЉА Мила на Никчевића, радника хотела „Авале“, увршћено је у Енциклопедију највеће умјетности света. Подаци о њему дати су на 452. страници Енциклопедије и објављена је репродукција његовог рада у дрвету „Сужањ“. Раније је Миланово име забиљежено у Ликовној енциклопедији Југославије.

Милан Никчевић (41) се већ десет година бави обликовањем камена и дрвета. До сада је урадио преко сто скулптура и многе од њих се налазе у музејима и галеријама.

— Почеко сам са клесањем камена, и први рад је био лик моје мајке. За мене је то био изазов да не престанем и да та „болијест“ код ме не траје пуних десет година, каже наш говорник.

Прву смјештну изложбу Милан Никчевић имао је на Мајским сусретима младих стваралаца 1979. године у Загребу у Галерији „Буро Салај“. За рад „Беле кула“ до био је прву награду. На изложби у Галерији „Будо Томовић“ 1982. године такође му је припадала прва награда за рад „Црногорац и Црногорка“. На изложби црногорског стваралаштва у Москви 1981. године био је изложен његов рад у дрвету „Коло на околну“. Добио је више признања на самосталним и колективним изложбама.

Познаваоци сликарских и вајарских кретања код нас дају му запажен мјесто међу ствараоцима тајковане на ивне умјетности. Познати ликовни критичари Ото Бихаљић — Мерин, Олга Перовић, Младен Ломпар, Милан Маровић и други, написали су да Милан Никчевић спада у ред изузетно талентованих стваралаца и да је упорним радом створио дјела изузетне галеријске вриједности.

Предсједник Удружења изворних умјетности Црне Горе мр. Коста Жуњић, наглашавајући да Милан Никчевић спада у ред изузетно талентованих стваралаца, каже да је он својим дјелима допринио афирмацији црногорске културе на ширим просторима.

Недостатак услова за рад представља највећи проблем за овог даровитог ствараоца. Ради у стану површине 48

метара квадратних. Срећом, имао је разумијевање супруге и дјеце који су се навикли на дрвене трупце које он стрипљиво обрађује и претvara у ликове из своје маште.

— Најзад сам увидио, јер дјеца су већ поодрасла, да више немам право да им ускрбјујем комодитет. Приступио сам изградњи просторије у Лазима где ћу убудуће моћи на миру да радим. Остварујем тако своју давнашњу жељу да створим кутак где ћу моћи на миру да радим, а да се при томе не обазирем да ли сам комшијама и породици нарушио мир, — каже овај стваралац, и обећава да ће изградњом толико жељеног атељеа тек показати своје стваралачке дomete.

Да кажемо и то да Милан Никчевић толико жељени простор подиже из сопствених средстава. За помоћ се није обраћао, а ми сматрамо да су надлежни фактори, требали и морали, да се сјете да у нашој средини, ето, живи и ствара човјек којему су одата свјетска признања..

Д. Н.

У ЦРКВИ СВ. САВЕ ЗНАЧАЈНО ОТКРИЋЕ

Обнова четири цркве у старој Будви која ће ускоро бити завршена, и које ће бити први обновљени објекти од 187 зграда порушених или тешко оштећених у катастрофалном земљотресу 1979. године, дала је нова сазнанја о њиховом значају као културно-историјском наслеђју.

У црквици Св. Саве, димензија пет пута три метра, за коју се не зна тачно када је саграђена, али се спомиње у доба Немањића и Балшића, откријен је живопис који дати је из дванаестог вијека.

— Живопис је високог квалитета и са снажним је утицајем византијског зидног сликарства, рекла нам је, археолог Наташа Вукотић из организације „Стари град“ којој је по вјерени обнова и рестаурирања старе Будве као јединственог културно-историјског споменика.

Конзервација и рестаурација откривеног живописа повјерена је стручњацима Републичког завода за заштиту споменика Србије.

Интересантно је истаћи да су се овом црквицом у доба Немањића и Балшића искључиво служили православци. За вријеме млетачке окупације брати су је 1550. године при својили. Вјерска толеранција међу становницима Будве омогућила је њено заједничко коришћење од стране припадника двају вјера.

Д. Н.

Ђачка страна Приморских новина

ИЗ ШКОЛСКЕ ЛЕКТИРЕ

ИЛИЈАДА

„ИЛИЈАДА“ И „ОДИСЕЈА“ СПАДАЈУ у најљепша остварења свјетске књижевности и представљају ризницу митова и предања која нам говоре о бурној и хејројској прошлости античке Грчке. Приписују се слијепом пјеснику Хомеру, о коме ни писани извори ни предања не говоре ништа, па је и његово постојање једна од непознаница у низу многих, везаних за ове епохе, и дођаје описане у њима.

Језик Хомерових епова припада јонском наречју. Написани су у стиху који се назива херојски хексаметар, најприличнији за епопеју; 15.696 хексаметара подијеље них у двадесетчетири пјевача чине структуру „Илијаде“.

Пјесник се, како је у то вријеме било уобичајено обраћа музи, да му ће божански надахнуће, потребну рје чност да се изрази.

„Срдбу ми, богињо, пјевај Ахилеја

Пелеју сина погубну, која зада

Ахејцима тисућу јада...“

Овим стиховима одређена је и основна чињеница да се радња „Илијаде“ врати око Ахилејеве срџбе. Професор Милан Будимир види оконосницу радње у трима Ахилејевим љубавима: према же ни, према пријатељу и према човјечанству. Јубави и срџби Ахилејеве су у узрок но последично вези и оне покрећу, развијају и заврши вају радњу „Илијаде“.

Радња „Илијаде“ може се подијелити у четири дијела: Опис, куге, попис бродова и свађа, Отјевање битака без Ахилеја, Повратак Ахилејев и Разрјешење.

Ахилејева срџба почиње кад му Агамемном, вођа Ахејца одузима робињу Брисиду. Ахил увријеђен напушта ахејски логор. Појединачне и групне борбе не доводе ни до каквог разрјешења и само повећавају бесмиса овог рата. Боре се Менелај и Парис, Ајант и Хектор али је исход неријешен. Богови по обличју и понашању слични људима, својим уплатињем не ремете судбински ток рата. Патрола, вјерни Ахилејев пријатељ, излази на бојно поље са оружјем које су богови подарили најснажнијем међу грчким јунацима. У страшној борби са Хектором, највећим јунаком међу Тројанцима, гине Патрола.

Б. ЛИЈЕШЕВИЋ

МУЗИЧКИ ЛЕКСИКОН

* ЈОДЛОВАЊЕ је нарочит начин пјевања којим становници планинских предјела Швајцарске, Аустрије па и Словеније изводе своје народне пјесме. Јодловање се најчешће изводи двогласно и трогласно.

* ЈЕКА (ЕХО) је појава у акустици када се звучни таласи враћају због одбијања о неку површину, тако да се тај звук чује са закашњењем у односу на изворни звук.

* ЈАНИГРО АНТОНИО, иако италијанског поријекла, свјетску славу као виолончелиста је стекао у Загребу, где ради и живи. Јанигро је умјетнички руководилац Загребачких солиста који су наступили на најпознатијим светским позорницама.

МИНУТ СМИЈЕХА

— Виџе, хоћеш ли са нама у двориште да играш фудбал?

— На жалост не могу! Морам да напиšем задатак, да вјежбам виолину и да спремим собу. Али ћу вам се придржити за пет минута.

Раде ЈОВИЋ

ВЕСНА

Сто сам деце срео за три дана, свако дете лепо с лева, с десна, ипак ми се од све деце баш допала:

Весна!

Није Весна краљица,

Обична девојчица.

Није Весна,

Није вила —

Шта је онда учинила?

Ништа — Весна. Седи с десна, марамо о врату, слична недохвату, и две слатке мале кике — То је Весна отприлике.

Отприлике, Свако дете може бити као Весна, ако седи мало с десна,

Добро учи, лепо хода —

Весна, као бистра вода.

Зато кажем: отприлике,

Клиници лепи као слике.

Ал' и с лева и са десна,

Најлепша је увек:

Весна!

Ако нијесте знали

ПАС „УСВАЈА“ ЈАГЊЕ

Када је мајка сиротог јагњета са острва Баро, у Атлантском океану, несрћно завршила у стијенама камењара, пас овчар га је одмах усвојио „на свој начин“. Пре узео је на себе бригу око пре лијепог бијелог јагњета и ублажио његову туту. Туристи и мјештани малога острва нијесу могли да добу себи од чуда кад су посматрале ту породичну идилу. Међутим, кад се зна да на овом острву има дупло више овација него људи, жена и дјеце, није чудно што су јагњад тако пита тома, а пси тако њежни.

ОН И ОНА

Он и она се не познају, а случајно су се затекли сами у купеу воза. Он почиње да се удвара, њој се то очигледно допало. Једном она, као узгред, помења да није удана.

Он се примјетно охлади. Ној то није промакло:

— Ви бисте сигурно више волели да сам удана?

— Тачно, зато што сам ја ожењен. Ја припадам генерацији која поштује принцип по коме није фер-плеј изневјерити своју закониту жену са жењом која нема кога да из невјери.

ЛЕКТИРА ЗА ОСНОВЦЕ

БРАНКО ЂОПИЋ

Бранко Ђопић је рођен 1915. године у селу Хашанима код Босанске Крупе, недалеко од планине Грмече. Родитељи су му били земљорадници. Завршио је Учитељску школу у Бањи Луци, а Филозофски факултет у Београду.

Већ првих дана устанка на шао се међу партизанима свог родног краја и остао са њима током читаве народно-ослободилачке борбе. Револуцију је Ђопић осликао на особен начин, говорећи са много топлог и присног хумора, о свакидашњим бригама, невољама и малим радостима из народа. У свом Николетинији Бурсаћу именовано је вјажају лик човјека и борца, кроз чије ситне људске слабости зрачи непоколебљивост и одважност племенитост и човјекољубље. Својеврсни ли је Приче испод змајевих крила.

Важнија дјела писана за дјецу: Босоного дјетињство, Магареће године, У свијету лептирова и медвједа, Бојна лира пионира, Поколење за пјесму створено, Приче партизанке, Армија одбрана твоја, Орлови рано лете, Делије на Бихаћу, Распјевани цврчак, Доживљаји мачка Тоше човјекољубље. Својеврсни ли је Приче испод змајевих крила.

КАЛЕНДАР ДОГАЂАЈА

* 22. X 1905. — У Крагујевцу је умро Михајло Илић, љекар и први социјалистички посланик у Србији, изабран на изборима 1903. године. Доктор Илић је радио као љекар у Војно-техничком заводу и активно учествовао у радничком покрету, све до своје смрти.

* 24. X 1945. — Прије 40 година ступила је на снагу Повеља Уједињених нација која, заједно са Статутом Међународног суда правде представља темљ о устројству и раду Уједињених нација. Повељу је тада потписало 50 држава — чланица међу којима и Југославија. Овај датум се и данас слави као Дан Уједињених нација.

* 28. X 1818. — Рођен је Иван Сергејевич Тургенјев, чувени руски књижевник, један од најзначајнијих представника руског и свјетског реализма. Писао је романе („Очеви и дјеца“), приповјетке и записи („Асја“, „Ловчеви записи“), драме („Мјесец дана на селу“) и пјесме у прози („Врабац“, „Сиромах“).

ФУДБАЛ

„БУДВА“ ОДРЖАЛА КОРАК

Пораз је, ипак дошао и то у осмом колу у дербију са екипом даниловградске „Искре“. Мада су у Даниловград отпотовали ослабљењи, и мада се знало да је „Искра“ веома јака екипа која уз нашим и представља најпријатније изненађење овога дешавајућег првенства, нико није очекивао тако тежак, убедљив пораз. Јер, да подсјетимо, „Будва“ је на свих девет досадашњих утакмица примила девет голова или у просеку један по утакмици, а на игралишту у Даниловграду чак четири. Истовремено гостујући нападачи није дном нису затресли мрежу голмана „Искре“ Мишиковића.

Но, то је, ипак, био само слаб дан Будвана. Да је ова констатација тачна потврдио је већ наредни сусрет, прошле недеље на стадиону Лугови. Пред пуним гледалиштем фудбалери које предводи амбициозни тренер Тодоровић пружили су изванредну партију и изрешетали мрежу голмана никшићког „Челика“ Божковића. Занимљиво је напоменути да су гости повели већ у 15. минуту голом Делибашића што је представљало и мали шок за гледалиште, али не и за домаћи тим. Мирко Цвијовић је изједначио у 25. минуту, да би изванредни Станко Думнић у 36. минуту, голом из једанаестераца довео Будване у вођство. У другом полувремену фудбалери „Будве“ су наставили са атаковањем према голу иначе доброг Божковића. Гости су те нападе осуђивали или њихова одбрана је капитулirала још два пута. Опет је у 80. минуту расположени Думнић био спретан и повећао резултат, да би пет минута касније резултат од коначних 4:1 поставио изванредни Поповић који у дресу „Будве“ постиже заиста запажене резултате.

Утакмицу са „Челиком“ судио је веома добро Рафет Хот из Бијелог Поља, а „Будва“ је наступила у саставу: Вуковић, Д. Цвијовић, Масловар, Томовић, Божковић, Ђакић, Думнић, Масловар, М. Цвијовић, Поповић и Вујовић.

Ц. Греговић

Требају нам спорчки објекти

УСЛОВЕ И ПРЕПОСТАВАКЕ развоја физичке културе за период од 1990. године треба тражити и сагледавати у свијетлу опредељења израђеног у Дугорочном плану развоја Црне Горе. Устав у партијским и другим документима у којима су утемељени основни правци и стратегија развоја нашег самоуправног социјалистичког друштва.

Битна претпоставка будућег просперитета је даљи развој социјалистичких самоуправних друштвено-економских односа и стварање услова да удруженни рад оствари непосредни утицај на све токове друштвене репродукције. У том правцу реално је очекивати и потпунији самоуправни преобрајај физичке културе, њено повезивање и интегрисање са осталим дјеловима удруженог рада. Циљеви развоја физичке културе, као дјелатности од најшире друштвеног интереса, којом се задовољавају личне и заједничке потребе свих радних људи и грађана, усмјерени су на очувању и унапређивању здравственог стања становништва, повећавању продуктивности рада.

Утемељени циљеви као што су развој физичке културе на масовној основи, идејно-политичко васпитање и социјалистичко усмјеравање кроз све облике бављења физичком културом, самоуправно организовање физичке културе и њено интегрисање, у циљевима удруженог рада, са свакодневним радом у радиој организацији и животом у Мјесној заједници, стварање материјалних организација и кадровских услова за развој физичке културе, једнако су значајни и актуелни у свим етапама нашег друштвено-економског развоја. Из свега овог се види универзалан начин физичке културе. Поставља се питање да ли у садашњим условима, које општина Будве пружа на том плану може физичка култура добити заслужен друштвени третман и просперитет. Одговор је крајње негативан. То потврђује чињеница да се наша општина као туричка метропола и једна од најразвијенијих у Републици, по броју јавних спорчких објеката и површине, налази међу посљедњима. Прецизније речено, изузимајући хотеле и школе, Будва нема ни једног квадратног метра покрivenог спортског простора. Од отворених по вршини постоји једна неузрокана лединица у Петровици као стадион, и једна мало близу Будви, на којој се, већ од сјутра, гради друга фаза „Словенске плаже“, што значи да је и нема. Постоји још једна дно функционално, али недовољно покривена у Будви. Чињеница да у нашој општини егзистира, ради и постоећим резултатима 19 регистрованих самоуправних клубова и друштава који окупљају 1236 пионира и омладинаца, од чега 119 мушких и 117 жењских, говори колико је највећа потреба за изградњом спорчких објеката. Овде је јесу убројана школска дјеца која су обухваћена редовним школским активностима.

Познато је да спортисти наше општине постижу све за пажњеније резултате на општинским, републичким па и савезним такмичењима иако би се, с обзиром на услове, очекивало сасвим супротно.

СИЗ за физичку културу, са својим 7—8 стотина милиона старих динара, не може обезбиједити егзистенцију

О ПОЖАРИМА, ЈОШ ЈЕДНОМ

НЕХАТ-НАЈЧЕШЋИ УЗРОК

Када су средином новембра, у сљедећи вјетра који је снажно дувао, избили нови пожари и активирани неки стари у нашој општини и код првих сусједа, најчешће се чуло питање: ко, то пали шуме? Они који воде да на гађају и по чаршији „расвјељавају“ узроке и последице упорно су тврдили да је све то намјерно подметнуто. Обратили смо се Одјељењу унутрашњих послова где су поданти израчунали да је на подручју општине од почетка године до половине новембра горело 42 пута.

— Ми смо све помно истражили и могу рећи да је не хват главни узрок избијања ватре на нашем подручју, као и Радомир Живаљевић, начелник Одјељења унутрашњих послова. Пожаре су изазвали мањим пљојевима, а Стана Радовић, домаћица из Режевића је изазвала по жар на мјесту Смокзовића, такође палећи траву на свом имању.

Против Ђорђија Мицића који је такође палио траву на имању у Буљарици и тако изазвао пожар поднјета је прекршајна пријава као и против Милице Ивановић која је исто то радила на свом имању у Мајинама и тако изазвала пљојевину.

Поднјета је и 41 прекршајна пријава против лица која се најјесу одазвала позиву за гашење пожара.

Било је дosta оних сјећајних пожара који су локализовани након двадесет мијута или пола часа, који су настали спаљивањем смећа у насељима, баџањем опушака са цигарете, због спаљивања смећа, дјечјим играма у којима су коришћени упалачи и квара на инсталацијама у објектима.

С. Г.

ТАКМИЧЕЊЕ БАРМЕНА У СВЕТОМ СТЕФАΝУ

НАЈБОЉИ БРАНКО БЈЕЛИЦА

У нашем најпознатијем љетовалишту, средином октобра, надметали су се најбољи бармени Европе. Њих 60 из Аустрије, Швајцарске, Португала, Италије, Шведске, Француске, Малте, СР Њемачке и наше земље, такмичили су се у припремању различних коктела.

Трофеј „Свети Стефан“ ослао је у нашој земљи. Он је пришао Бранку Ђелићи, бармену хотела „Ривијера“ у Херцег-Новом. Најбољи у припремању „дугих птића“ био је Младен Џога из Порторожа, а награду за „кратка птића“ добио је свеукупни победник Бранко Ђелића. Награду је Петер Рот из Цириха, док је специјална награда чуvenог производа коњака „Реми Мартен“ који је био покровитељ овог такмичења, припала Драгу Мирковићу из Дубровника.

С. ГРЕГОВИЋ

Изградњом оваквих објеката много би се постигло на развоју спорта и физичке културе у нашој општини, а у гоститељско-туристичке организације би у њима нашле шансу за повећањем степена искоришћености угоститељско-туристичких капацитета, а тиме и већи динарски и дејствени доходак. Зато је основ на интенција да се једна ова квадратна инвестиција финансира уздужним средствима при-

вреде. Ту је и Будванска основна банка која је спремна да под повољним условима кредитира овај пројекат.

Из свега простирућу следећи закључци: — треба приступити изградњи фискултуре не сале, за коју постоји пројектна документација у склоу изградње средњошколског центра у Будви, и одмах прилици изради пројектне документације за спорчки центре у Будви и Петровици.

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ ПРАЗНИКЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЉАЈУ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Дан Ослобођења општине Будва и

29. новембар - дан Републике

Колектив Радне организације
„СТАРИ ГРАД“

ПРЕДУЗЕЋЕ ПОШТАНСКОГ, ТЕЛЕГРАФСКОГ
И ТЕЛЕФОНСКОГ САОБРАЋАЈА

ООУР ПТТ САОБРАЋАЈА

СА ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ, ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА

Дан Ослобођења општине Будва

и

29. новембар - дан Републике

СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА, КОРИСНИЦИМА ПТТ УСЛУГА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

од свег срца честитамо

Дан Ослобођења општине Будва и 29. новембар - дан Републике

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ЗА ЈОШ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ
У РАДУ

Колектив Агенције Југотурс

Туристички савез и туристичка друштва општине Будва

ЧЕСТИТАЈУ НАЈИСКРЕНИЈЕ СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ТУРИСТИЧКО-УГОСТИТЕЉСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА, ДРУШТВЕНИМ И ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ПРЕДСТОЈЕЋЕ ПРАЗНИКЕ

Дан Ослобођења општине Будва

и 29. новембар - дан Републике

СА НАЈСРДАЧНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ ЈОШ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ

СИЗ ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
СИЗ КУЛТУРЕ И НАУКЕ
СИЗ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА, ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Дан Ослобођења општине Будва

и 29. новембар - дан Републике

СА НАЈСРДАЧНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА ИХ ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ДА ЗАЈЕДНО СА ПРАЗНИЦИМА РЕВОЛУЦИЈЕ И БОЉЕГ ЖИВОТА ПРОСЛАВЉАЈУ НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ У ЊЕГОВОЈ ИЗГРАДЊИ

УДРУЖЕНА ИНДУСТРИЈА ПИВА, СЛАДА И
БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА — БЕОГРАД
БИП КОМЕРЦ — ОДМАРАЛИШТЕ И ПЦ — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА — ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНИМ И ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Дан Ослобођења општине Будва

и 29. новембар - дан Републике

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

КОЛЕКТИВ ХТО „МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У БОРБИ ЗА ИЗГРАДЊУ САМОУПРАВНОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ДРУШТВА СЛАВЕ СВЕ ВЕЋЕ РАДНЕ ПОБЛЕДЕ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ЗА СВЕСТРАН РАЗВОЈ И НАПРЕДАК, ЗА НОВЕ ПОБЛЕДЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, ГРАЂАНИМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА СА ЖЕЉАМА ДА И УБУДУЋЕ БИЉЕЖЕ СВЕ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И СТВАРАЛАШТВА

КОЛЕКТИВ ЉЕЧИЛИШТА „4. ЈУЛ“ ПЕТРОВАЦ

КОЛЕКТИВ КОМУНАЛНО-СТАМВЕНЕ РАДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

„ЈУЖНИ ЈАДРАН“

- ООУР ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ СТАНОВА
 - ООУР ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА
 - ООУР КОМУНАЛНЕ СЛУЖБЕ
 - ООУР ЗЕЛЕНИЛО
 - РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ
- ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАЈУ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, НАШИМ ГРАЂАНИМА И ТРУДБЕНИЦИМА, КАО И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА ПОСТИЖУ НОВЕ УСПЈЕХЕ У РАДУ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ИНТЕРНЕ БАНКЕ Р О „МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ РАДНЕ ПОБЛЕДЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНИМ СЛАВЉИМА ПРИДРУЖУЈУ ТРИЈУМФЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ООУР „ХОТЕЛИ СВЕТИ СТЕФАН“

КОЛЕКТИВ ООУР „ПАЛАС“ ПЕТРОВАЦ НА МОРУ

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

СА ЖЕЉАМА ДА ТИМ СЛАВЉИМА ПРИДРУЖУЈУ ТРИЈУМФЕ РАДНИХ ПОБЛЕДА

**Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике**

најсрдачније честитамо свим нашим радним људима и грађанима — потрошачима наших производа, као и пословним пријатељима

**„ЖИТОКОМБИНАТ“
ООУР ПАРНА ПЕКАРА — БУДВА**

ОСНОВНА БАНКА — БУДВА

најсрдачније честита свим својим пословним пријатељима, радним људима, штедишима, грађанима, друштвено-политичким и организацијама удруженог рада

**Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике**

са жељама да новим успесима доприносимо даљој изградњи самоуправне социјалистичке Југославије

КОЛЕКТИВ ООУР „АВАЛА“ - БУДВА

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ

**Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике**

својим пословним пријатељима, радним и друштвено-политичким организацијама, нашим трудбеницима — грађелима социјализма и грађанима са најискренијим жељама да већ изволеваним придрже нове радне победе

КОЛЕКТИВ ООУР „МОГРЕН“ - БУДВА

најсрдачније честита свим својим пословним пријатељима, радним људима, грађанима и гостима

**Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике**

са најискренијим жељама да у изградњи социјалистичке самоуправне домовине постижу све веће резултате

радним људима и грађанима наше домовине од свега срца честитамо

**Дан Ослобођења
општине Будва**

**и
29. Новембар - Дан Републике**

уз најљепше жеље да овим празницима придрже нова славља радних победа

ООУР „МОНТЕНЕГРОЕКСПРЕС“

ЗАЈЕДНИЦА ЗА ОДМОР РАДНИКА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ „КОСОВО“

КАМП „КАМЕНОВО“ — СВЕТИ СТЕФАН

од свега срца честита радним људима и грађанима наше социјалистичке домовине, својим гостима и пословним пријатељима, друштвено-политичким и радним организацијама

**ДАН ОСЛОБОЂЕЊА
ОПШТИНЕ БУДВА
и**

29. Новембар - Дан Републике

уз жарке жеље да општенародна славља празнују са новим побједама у изградњи наше самоуправне социјалистичке домовине

КОЛЕКТИВ ООУР „ПЕТРОВАЦ“

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И ГОСТИМА КОЈИ ПРОВОДЕ ОДМОР У ПЕТРОВЦУ И НА НАШОЈ РИВИЈЕРИ ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА

Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА ТИМ СЛАВЉИМА НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ И ПРОЛЕТЕРСКЕ СОЛИДАРНОСТИ ПРИДРУЖЕ НОВЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ

КОЛЕКТИВ „ЈАДРАНСКОГ САЈМА“

ЧЕСТИТА ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

Дан Ослобођења
општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗАПАЖЕНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

РАДНА ОРГАНИЗАЦИЈА
„АНДРИЈА ПАЛТАШИЋ“-КОТОР

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА ЧЕСТИТАМО

Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

СИЗ ЗДРАВСТВА — БУДВА И ОСНОВНА ЗАЈЕДНИЦА ПЕНЗИЈСКОГ И ИНВАЛИДСКОГ ОСИГУРАЊА РАДНИКА — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАЈУ НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

Дан Ослобођења
општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ПРАЗНИЦИМА БОРБЕ ПРИДРУЖЕ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА У СПРОВОЂЕЊУ ПРОГРАМА ЕКОНОМСКЕ СТАБИЛИЗАЦИЈЕ И ИЗГРАДЊИ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „ХОТЕЛИ БЕЧИЋКА ПЛАЖА“

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЛЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

**КОЛЕКТИВ РО „КОМПАС - ЈУГОСЛАВИЈА“
ЉУБЉАНА**

ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБАР - ДАН РЕПУБЛИКЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ ГРАЂАНИМА,
РАДНИМ ЉУДИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ
РАДА УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ
ПОБЈЕДАМА ПРИДРУЖЕ НОВЕ, ЈОШ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ
У БОРБИ ЗА ЕКОНОМСКУ СТАВИЛИЗАЦИЈУ И СОЦИ-
ЈАЛИСТИЧКУ ИЗГРАДЊУ НАШЕ ЗЕМЉЕ

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА СК
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ОПШТИНСКИ ОДВОР СУБНОР-а
ОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА
САВЕЗ РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЈЕШИНА
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА СОЦИ-
ЈАЛИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ
КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ПИТАЊЕ ДРУШТВЕНОГ ПО-
ЛОЖАЈА ЖЕНА

ВЕЛИКА СЛАВЉА РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕ-
НИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНИМ И ПОЛИТИЧ-
КИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА,
ПРЕСТИЖУТИ ВРИЈЕМЕ, БИЉЕЖЕ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕ-
ХЕ У ИЗГРАДЊИ БОЉЕГ ЖИВОТА

КОЛЕКТИВ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈЕ „БУДВА“

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА,
УЧЕНИЦИМА И ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА ЧЕСТИТАМО

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

СА ЖАРКИМ ЖЕЉАМА ДА ПОСТИЖУ СВЕ БОЉЕ
УСПЈЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

КОЛЕКТИВИ ШКОЛА
„СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША“
„МИРКО СРЗЕНТИЋ“ И
СРЕДЊОШКОЛСКОГ ЦЕНТРА ЗА
УСМЈЕРЕНО ОБРАЗОВАЊЕ

КОЛЕКТИВ ТУРИСТИЧКОГ НАСЕЉА „СЛОВЕНСКА ПЛАЖА“

ЧЕСТИТА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗА-
ЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈА-
ТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА

Дан Ослобођења општине Будва и 29. Новембар - Дан Републике

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПО-
СТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ
НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАН - ТРГОВИНА“

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

Дан Ослобођења
општине Будва
и
29. новембар - Дан Републике

КОЛЕКТИВ ЗЕТА ФИЛМА - БУДВА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

Дан Ослобођења општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА,
ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА
УДРУЖЕНОГ РАДА

У ЖЕЉИ ДА НЕПРЕКИДНО ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ
РАДНЕ ПОВЈЕДЕ И ПРАЗНИЦИМА НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ
ПРИДРЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ УСПЈЕХА У ИЗГРАДЊИ
НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ
ДОМОВИНЕ, НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО
**Дан Ослобођења
општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике**
КОЛЕКТИВ ДОМА ОДМОРА „БУДВА“

СА ОБЈЕКТИМА:
ХОТЕЛ „ПАРК“ — БУДВА, ОДМА-
РАЛИШТЕ „ПЕТКО МИЉЕВИЋ“ —
БЕЧИЋИ И ХОТЕЛ У ИЗГРАДЊИ У
РАФАИЛОВИЋИМА

ЈУГОСЛОВЕНСКИ АЕРОТРАНСПОРТ ПОСЛОВНИЦА БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И ГРАЂАНИМА

Дан Ослобођења
општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

БЕОГРАДСКА ИНДУСТРИЈА МЕСА
„СЛАВИЈА“ — БЕОГРАД

ООУР „СЛАВИЈА КОМЕРЦ“ - БУДВА

СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАЈУ

Дан Ослобођења
општине Будва
и
29. Новембар - Дан Републике

КОЛЕКТИВ ДОМА ЗДРАВЉА БУДВА

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА,
ЗДРАВСТВЕНИМ РАДНИЦИМА, УСТАНОВАМА И
ИНСТИТУЦИЈАМА, ДРУШТВЕНИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА
УДРУЖЕНОГ РАДА

ДАН ОСЛОБОЂЕЊА
ОПШТИНЕ БУДВА
и
29. Новембар - Дан Републике